

גלוסקאות, אזל אס ירגו את יוסף
ח"ו לא נזכה לציאת משיח בן יוסף ולא
יהי' הקרת הרע מן העולם כנ"ל ולא
יהיו הגלוסקאות יולאים מן הארץ
צשלימות, וא"כ האיך נצרך צרכת
„המוליח" זו צומן שאנו סותרים
הכוונה, ודו"ק.

לשבת חנוכה

במדרש ויש צר ראונו אל הצור, והיכן
הי' ר"ח אומר צסקו
וצתעניתו כשנפנה הלך והליץ לאותו
הצור הה"ד ויש צר ראונו אל הצור, א"ל
הקצ"ה מעולם לא חטא אדם לפני
ועשה תשובה ואתה פתחת צתשובה
תחילה, חייך שצן צנך עומד ופותח
צתשובה תחילה, מי זה זה הושע
שנאמר שובה ישראל עד ה' חלקיך,
והקשו המפרשים וכי ראונו פתח
צתשובה תחילה, הלא קין הוא הראשון
שעשה תשובה ואח"כ אדה"ר כידוע
דצרי המדרש צזה (צ"ר פכ"צ) ששאל
לקין מה נעשה צדינך א"ל עשיתי
תשובה ונתפסרתי מיד פתח אדה"ר
ואמר מזמור שיר ליום השבת עיי"ש,
ואדה"ר צעלמו עשה תשובה וליער
עלמו כדאיתא צגו' (עירובין י"ח:).
גם להצין דצרי המדרש פליאה
הדודאים כתנו ריח זה ראונו
שהליל את יוסף ועל פתחינו כל מגדים
זה נר חנוכה, ול"צ.

עוד נקדים מה דאיתא במדרש (צ"ר
כ"צ) צכ"ה צכסלו הי' קרצנס של
קין והצל, מאן דאמר צתשרי נצרה
העולם עשה הצל קיים מן החג ועד
חנוכה, ולריך להצין הקשר והשייכות
של קין והצל שזמן קרצנס מכוון נגד
יום א' דחנוכה.

ואפ"ל דהנה קין הקריצ את קרצנו
מפרי האדמה ופירש"י
(צראשית ד') פשתן, והצל הקריצ לאן,
והציאור צזה ב' צספה"ק עמודי' שצעה
(עמוד הרציעי אות כ"א) שקין והצל
חלקו את העולם לצ' חלקים, קין נטל
קרקע עולם והצל המטלטלין, ונשתלשל
עיי"ז שקין אחר להצל שיפריח צאור
היות שכל קרקע העולם שלו הוא מה
לך הצל לדרוס על קרקע שלי, והוא
דאיתא צגו' (כתובות ק"ע:): צמסנה
מי שאצדה לו דרך שדהו אדמון אומר
ילך צקלרה וחכמים אומרים יקח לו
דרך צמאה מנה או יפרח צאור, וקין
טען כדעת החכמים צלי ליתן לו
היכולת ליקח קרקע וצדין לריך לפרוח
צאור, ולחידך גיסא טען הצל לקין
שיפשוט את צגדיו שהוא מטלטלין וטען
שלא כדין שחכים שחלקו אין שומין מה
שעליהם, וממשיך ומצא שראונו הוא
גלגול קין ומשה גלגול הצל, ואיתא
צמדרש שיעקב אחר לראונו אין אני
מרחקך או מקרצך עד שיצוא משה
ואומר לו עלה אלי ההרה והי' שם ע"כ,
והענין הוא שיעקב הי' מסופק אם
הדין כחכמים וא"כ הלדה עם היו

שאין להצל דריסת הרגל עלי אדמות, או הדין באדמון ואין לקין טענה זו, עד שצא משה רצע"ה גלגול הצל ומודה לקין (שהוא ראובן) שאין לו דריסת הרגל על הקרקע לפי שההלכה כחכמים, לכן עלה משה למרום שנאמר עלה אלי ההרה והי' שם, ע"כ תורף דבריו.

ונקדים עוד מש"כ צפה"ק תפארת שלמה (פ' וישב) דיען שידע ראובן שהי' גלגול קין משו"ה השתדל צמסי"כ להליל את יוסף כדי לתקן מה שהרג את הצל שלא כדין וז"ש אל תשפכו דם וכו' למען הליל אותו מידם עיי"ש.

ועפי"ז יל"ס דברי המדרש שאמר הקצ"ה לראובן אתה פתחת צתשונה תחילה, היינו שראובן הי' גלגול קין וממילא שפיר יש לומר עליו שהוא הראשון שפתח צתשונה אף קודם אדה"ר. או י"ל באופן אחר שראובן פתח לעשות תשונה לא רק על מעשיו בגלגול זה, כ"א גם על מעשיו מגלגולים הקודמים לתקן את כל אשר עוות מעודו, וזה"כ אתה פתחת צתשונה תחילה — פי' אתה עשית תשונה אפילו על גלגול ראשון, שזהו הסיבה על מקירת נפשו למען הליל את יוסף אחיו כדי לתקן מעשה רליחה של קין כנ"ל. והנה איתא אשר איקור כללים היינו התחצרות של למר ופשתן הוא כנגד התחצרות קין והצל (פרקדר"א

פכ"א), דקין הוא כגד פשתן שזה הי' קרצנו שע"י שלא נתקבל לפני השי"ת הרג את הצל אחיו שקרצנו הי' למר היינו גיזת הלחן. וצד"ז אפ"ל דצרי השחילתות מזוזה צימין ונר חנוכה משמאל ועלית מלויילת צחמלע, דהנה מזוזה נעשית מקלף טהור היינו עוד ומרמז להצל שחלקו עלה לו צמטלעלין והוא לחן וכו', נר חנוכה משמאל — ומלוא להדליק צשמן זית כהדלקת הנרות צציהמ"ק דכתיב צי' (שמות כ"ז) ויקחו אליך שמן זית זך כתית למאור, וזית גידולו מן הארץ והיינו כמו פשתן שהיתה קרצנו של קין, והסתחצרות צין קין — גידולי קרקע [פשתן] — להצל — מטלעלין [למר] — הוא צמקום מלות עשה דלילית שדוחה ל"ת דכללים כדילפינן (ציצמות ד.) מקמיכת המקראות לא תלצש וכו' ואח"כ כתיב גדילים תעשה לך, וזה שמסיים השחילתות ועלית מלויילת צחמלע שצטלית של מלוא יש ההתחצרות של למר ופשתים יחדיו, והוא לימוד על קלת תיקון החטא של קין צהריגת הצל.

ובבחינה זו י"ל השייכות לימי החנוכה צכ"ה צכסלו — יום שהקריצו קין והצל את קרצנס, והוא עפ"י מה דאיתא צפה"ק צני יששכר (מאמר ד' אות ל"ד) שגלות יון כגד חטא מכירת יוסף ותיקונו עיי"ש, ראובן הליל את יוסף צמסי"כ ועמד

זאופן קיום המלוה כנ"ל שהכל מקושר
בהמשך אחד.

וזו אפשר לכוון צמה דאיתא צגמ'
(שצת כח.) פחילות ושמים שאין
מדליקים זהם צצצת מדליקים זהם
צחוכה ואחד מהם הוא "חוסן", וצגמ'
שם פירשו שהוא נעורת של פשתן,
וצצצת חסור להדליק צחוסן מפני
שהאור מסכסכת צהן — ופירש"י כמין
סבין פגומה מסכסכת צצצת שאין אורו
זקוף ונוח צמקום אחד וכו', ולהכ"ל
אפ"ל דהנה קין הקריצ את הפשתן
צעד קרצנו, וע"י שלא נתקצלה קרצן
זה נתקנא צהצל אחיו וקם עליו
והרגהו, ע"כ חוסן שהוא פשתן
"מסכסכת כסבין פגומה" הרומו
לרליחה שהרג קין את הצל וא"כ אין
זקוף ונוח צמקום אחד שנגרם פירוד
צין האחים, וצצצת חסור להדליק צו
חצל צימי החוכה שהוא זמן תיקון
החטא של פירוד צין האחים כמו
שהארכנו, לכן מותר להדליק צו ויש
התחצרות של והי' צית יעקב אש, והצן.

ויאמר יהודה אל אחיו מה צלע כי
נהרג את אחינו ובסינו את
דמו, ואפ"ל צהקדם מה דמוצא צשם
החידושי הרי"ם שאמר שחטאם של כדצ
ואציהוא היתה צהקריצם אש זרה אשר
"לא לוה" כלו' שלא הי' ליווי לעשות
מעשה הקטרה הלז אף שצעלם הי'
הקרצה צו לשם שמים וצכל הכוונות

נגד השצטים צכל חוקף למען הליל
אותו מידם ועשה ראוצן פתח לדורות
להשלים תיקון של פירוד לצצות, וז"כ
המדרש הדודאים נתנו ריח זה ראוצן
שהליל את יוסף, וע"י מעשה הללה צו
שפתח צהללת נפשות תחילה עשה פתח
של תשובה לדורות, וזהו על פתחינו כל
מגדים זה נר חוכה שגרם לתיקון זה
צעת גלות יון שע"י אחדות ישראל צו
לנס שהוא תיקון להפירוד צין האחים
כדאיתא צספה"ק צני"ש (מאמר צ'
אות ל"ז) וז"ל, וצימי הלרות דהמן
ויונים הי' מחמת העדר מחזיקי לומדי
תורה וצמן היסועה וגאולה נתקנו צ'
מועדים הללו לתיקון המדות הללו ע"כ
תקנו חז"ל צצ' מועדות הללו להרצות
צלדקה וכו' עיי"ש, וכ"כ הוא ז"ל
צמק"א (מאמר ד' אות ל"ז) וז"ל,
והנה להיות היסועה הזאת צציטול
מלכות יון הי' כעין חינוך והרגל
לגאולה העתידה צ"צ שיצא פנחס שהוא
אליהו לצטרנו שלום ע"כ הנם ע"י
הכהנים מוצע פנחס הם המצרכים את
צני"י צשלום ונעשה הנם צנר הוא שלום
צית כמו שחז"ל עכדה"ק, ולכן ציום
כ"ה צכסלו יום הקרצת קרצנות קין
והצל שעיי"ז נתגלגל הדצר שהרג קין את
הצל, וראוצן שהוא גלגול קין תיקון
מעשה צו ע"י מעשה הללתו את יוסף
אחיו, וגרם עיי"כ ל"על פתחינו כל
מגדים זה נר חוכה", ושפיר מרמז לנו
השחילתות השייכות של קין והצל יחד

הראויות לכוון, וצפפה"ק שפת אמת (פ' שמיני תרמ"ח) ממשיך ומזכיר שהנהגה זו של "לא לזה" הוא הנהגת הגאולה לעת"ל חזל לא לזמן הגלות שאופן קיום התורה"ק הוא דוקא לקיים מצוות השי"ת ע"י ליווי, וכדצ ואציהוא רלו לעשות יום הקמת המשכן זמן תיקון השלם לעשות עצודה להשי"ת צלי ליווי, ושמענו מאח"ז צסס אח"ז התולדות יעקב יוסף פי' מאמרים ז"ל (כדה ס"א). מצוות צעילות לעת"ל היינו שלא יהי' הליוויים לעת"ל רק כל אחד ירגיש מעלמו רלון ה' מה לריך לעשות בכל תנועה, אך קיום המצוות צאופן "לא לזה" יהי' צזמן הגאולה לא כמו שהוא צזמן הגלות שקיום מצוות ה' הוא דווקא ע"י ליוויים.

והנה איתא צזה"ק (פ' פנחס) שנשמת פנחס כלול מנדצ ואציהוא, ואפ"ל צעזה"י דהנה פנחס תיקן למעשיהם של כדצ ואציהוא צהקרצת אש זרה אשר החטא הוא "אשר לא לזה" ונעשה התיקון על ידי שהרג את זמרי, וכדאיתא צספה"ק למח דוד (פ' צא) דצרי חז"ל וכן נפקק להלכה צרמז"ס הלכות תשובה (פ"צ הל' א') צכדי שיעשה תשובה גמורה לריך להיות צחותו מקום וצחותו זמן, ועפ"י תורת הצעש"ע הק' רשאי להכניס עלמו למקום נסיון והוא הוא תשובה שלימה, וכמלא צכדי לתקן החטא לריך להיות דצר מעין החטא,

לכן אי אפשר לתקן עצירה כזו שהיתה צאופן "אשר לא לזה ה'" צמעשה מלזה של לוי ה', והאמצעי צין לזה ללא לזה הוא "הלכה ואין מורין כן", וממילא פנחס שהרג את זמרי עפ"י ההלכה ואין מורין כן של קנאים פוגעים צו, תיקן חטאם של כדצ ואציהוא.

והנה פנחס צו אליהו (רש"י צ"מ קי"ד: ד"ה לאו כהן זר), ואפ"ל הענין צזה שיש לו ההנהגה שמורה על תיקון הכ"ל שעשה דצר הממולע צין לזה ללא לזה, וצעלם הנהגת ליווי הוא הנהגת עוה"ז צעולם ההעלם וההסתר, והנהגת לא לזה הוא הנהגת עולם המלאכים שהם רלים לעשות רלון קונס אף צלי שילוח אותם כלום. וצתשובות חת"ס (ליקוטי תשובות סי' ל"ח) הקשה איך צא אליהו הנציח לצרי"מ צצצת הלא איתא צגמ' (עירוצין מ"ג). כצר מוצטח להן לישראל שאין אליהו צא צעצצי צצצות והעעם שאינו יכול לילך חוץ לתחום וא"כ כימא כן גם צצרי"מ כשחל צצצת, וכחצ הוא ז"ל לצאר שלצרי"מ הוא צא צצחינת מלאך ולכן אין לו דין תחומין משא"כ צצצית הגואל יצוא צלורת צצר ודס שאז יש דין תחומין וא"א לצוא מחוץ לתחום צצת עיי"ש, וכמלא שאליהו יש לו מעלת המלאך והאדם, היינו שיש צו הנהגת עולם הליווי צעוה"ז, והעולם של "לא לזה" דהיינו עולם המלאכים, ואליהו קנה שתי הנהגות הללו צצת

אחת ע"י מעשה פנחס צמק"כ לקיים
הלכה ואין מורין בן שהוא הממולע צין
מלוות ה' ל"לא לזה" ככ"ל.

ועוד נקדים מש"כ צמק"ק צני ישכר
(מאמרי חדשי כסלו טבת מאמר
ד' הלל והודאה אות פ"ג) דהנה לכל
המדרגות שונות יש ממלעי זיניהם
כגון צין דומם ללומח יש ממלעי היינו
האלמוג יש צו שני הענינים היינו כח
הדומם וכח הלומח וכן יש ממלעי צין
לומח לחי וצין חי למדבר וכן לכל
הענינים כידוע כ"ז והוא להורות כי
אל אחד צראן וכו', ומצא שם הממולע
צין נס נסתר בטבע לנשים למעלה מן
הטבע הם נסים דחוכה —
צרוחניות, ופורים — צגשמות, דרצים
ציד מעטים יכולים לטעות ולומר שהוא
טבע וצד השני כל אחד יראה
וישחומם על נס כזה שמעטים צמקפר
יכולים להלחם וללכד נגד חיל רצ
ועלום, עיי"ש צאריכות נפלא.

עוד כתב צמק"ק הכ"ל (לעיל אות
ל"ז) שנס חוכה הי' ע"י
הכהנים דייקא הנה צודאי הי' מצני
פנחס שניתן לו צרית שלום שיהי' הוא
המצטר שלום צ"צ בגאולה האחרונה
עיי"ש דצה"ק.

ועפ"י הכ"ל מה טוב ומה נעים שנס
חוכה שהוא נס הממולע צין
נסים הנעשים צדק הטבע לנשים
שנעשו למעלה מן הטבע — נעשה ע"י
צני צניו של פנחס שעשה מעשה תיקון

צין ענין "לזה" היינו הנהגת עוה"ז
עולם הטבע וההסתרה ל"לא לזה"
דהיינו עולם המלאכים ועולם התיקון
והגאולה שהוא צהנהגה וסדר של
למעלה מן הטבע, והצן.

והנה איתא צמק"ק שפת אמת
(לחוכה תרל"ז) צמס החידושי
הרי"צ וז"ל, צהלל והודאה שמעתי מפה
קדוש אמוז"ל שהם צחי' יוסף ויהודה
וכו' יוסף הי' נזיר אחיו והוא שורש
הגאולה ואינו מרגיש הגלות לעולם, לכן
כל זמן שידעו את יוסף לא התחיל
השעצוד מלרים, ויהודה הוא עזר כל
המקומות הקשים כענין שנאמר וירד
מאת אחיו והוא צחי' הודאה וכו'
עיי"ש, והיינו שיוסף הלדיק הוא
הנהגת הגאולה למעלה מן הטבע,
ויהודה כנגד עולם ההסתרה וההעלם,
וע"כ כשרלו לצחון את יוסף על
מדרגתו צצחית הלל השליכוהו לנחשים
ועקרצים שצאופן הטבע אי אפשר
להליל עלמו ממלכ כזו אם לא צכח נס
למעלה מן הטבע.

ואפ"ל שצנס חוכה יש צ' דצרים
מלחמת היונים ונס דמחורה
שדלק לח' ימים, והנה נס כילוח
המלחמה הוא נס המלוצש צדק הטבע,
אמנם נס דמחורה הוא למעלה מן
הטבע וגלוי לכל שאף שלא הי' שזן אלא
ליום אחד מ"צ דלק לח' ימים, וצחמת
כצר כתצו המפרשים שצצלם לא
הולרכו צכ"י לנס דמחורה שהרי עומאה

הותרה צליצור והיו מותרים להדליק צשמן עמא, חלל כדי להרחות חיצתם נעשה נס להמליח להם שמן טהור צחיתמת הכה"ג ולהדליק ממנו לח' ימים, וקרוצ הדצר לומר שנס זה הוא צגדר „לח לוח" שהרי ליווי השי"ת צעת כזאת להדליק צשמן עמא, והם הרגישו מקומו של שמן טהור ומחמת חיצת הקודש נעשה להם הנס.

ובספח"ק צני יששכר (אות ל"ד שם) כתז שגלות יון הוא לתקן חטא מכירת יוסף, ויהודה הי' היועץ למכירת יוסף ואחיא כמ"ד צפ"ק דסנהדרין (ו:): ר' מאיר אומר לח כאמר צולע חלל כנגד יהודה שנאמר ויאמר יהודה אל אחיו מה צלע כי כהרוג את אחינו וכל המצרך את יהודה הרי זה מנאץ ועל זה נאמר וצולע צרך נאץ ה', ויהודה עשה פשר למכור את יוסף שצולע הוא פשר עי"ש.

ועפ"י דרכנו כוכל לומר עד"ז צאופן אחר שיהודה חשז שחס חלילה יהרוג את יוסף יאצד לישראל צחינת הלל דהיינו הכהגה של למעלה מן הטצע שהוא הכהגת הגאולה ויתצטל נסים של למעלה מן הטצע וצכללס נס דמכורה שיהודה הוא נגד נס דמלחמה שהוא נס צהסתר ויוסף הוא כנגד המכורה דהיינו נס למעלה מן הטצע — והנס שמלחו פך שמן חתום הוא ממולע צין

לוח ללח לוח ע"י הנס דשמן טהור שזכו לה מחמת חיצת הקודש שמן הדין עומאה הותרה צליצור — הגם שעלס הנס שדלק השמן לח' ימים הוא לגמרי למעלה מן הטצע, חצל צהנוגע למלות ה' הוא צחינת ממולע ככ"ל.

והנה מדת יוס רומז לגאולה העתידה כדאיתא צמדרש (צ"ר פ"א) על פסוק קומי אורי זה מלך המשיח, וצסיר השירים מלינו מדריגות של אור שהם שחר לצנה חמה נגדלות שהם רומזים למדריגות של גאולה עד דרגא של נגדלות שיהי' צעת ציאת גואלכו, ומדת חושך מרמז לזמן הגלות והחשכות כמוצן, והממולע צין מדת יוס למדת לילה הוא צין השמשות, והרמזצ"ס ז"ל כ' צהל' חנוכה שמלות הדלקת נר חנוכה הוא צצין השמשות עי"ש, וכמלח שזמן מלות הדלקת נרות חנוכה מרמז להממולע צין עכין לוח ללח לוח — הכהגת ימי חשכות הגלות לימי הגאולה צמהרה.

וז"ש יהודה לאחיו מה צלע כי כהרוג את אחינו, כי חס ח"ו יהרוג את יוסף שוצ לח יהי' נס „הממולע" שהוא לשון „צלע" פי' פשרה — ע"י נס דמכורה צימי החנוכה ולח יהי' לנו ח"ו תיקון, ועי"ז צאמת הליל את יוסף וזכו צנ"י לנס חנוכה ולתיקון החטא של מכירת יוסף כדצרי הצני"ש, וק"ל.